

† Պ. Հ. ԱՂԱՍՏԵՆ

Գրիգորի կէս տարւոյ միջոցին մէջ ազգը կորսնցուց երեք նշանաւոր անձինք Մուսայից աշակերտներէն: Հայ գերասանութեան երիցագոյն ներկայացուցիչներէն մին՝ Պետրոս Մաղաթեան, երգիծաբան - հրապարակագիր Յակոբ Պարոնեան, եւ այժմ Պետրոս Հ. Ագամեան՝ առաջին հայ ողբերգակ - գերասանը կրեցին իրենց արդիւնաւոր կեանքը:

Պ. Հ. Ագամեան 1850ին ծնած է ի Կ. Պոլիս: Տակաւին աշխոյժ եւ վառվառն պատանի մըն էր, երբ 1863ին Կ. Պոլսոյ նորահաստատ «Արեւելեան Թատրոն» ին մէջ սկսաւ իւր գերասանական ընթացքը, իրրեւ պարզ պաշտօնակալ մը ներկայանալով «Գուլիէլմոս աշխարհակալ», ողբերգութեան մէջ: Այնուհետեւ թիւ ժամանակի մէջ իրրեւ առաջին հայ ողբերգակ մեծ համբաւ հանեց ազգին մէջ: Այս համբաւն իւրանձնէ շրջանէն ելաւ անցաւ եւրոպական շրջան ալ, երբ Պ. Հ. Ագամեան 1879էն ի վեր ի Կաւկաս եւ Ռուսաստան ներկայացումներ տուաւ, եւ Շէքսպիրի մանաւանդ Համլէթ ողբերգութեան մէջ աննման ճանչցուեցաւ: Իւր 25ամեայ գերասանական գործունէութեան ժամանակի ամէն ազգային եւ շատ օտար թերթերը միշտ իրրեւ անսպաւառ գերասան հռչակեցին իւր անունը:

Պ. Հ. Ագամեան 1887ին իւր ծննդավայրն ի Կ. Պոլիս դարձաւ, ուր ինչպէս նաեւ ի Զմիւռ-

նիս իւր տաղանդն անթիւ զարմացողներ գտաւ: Իւր արդիւնալից գործունէութեան արժանաւոր համակրութեան ցոյցը տուաւ ազգը, երբ 1888 Գեկտ. 30/11 Յնր. 1889ին մեծ հանգիստութեամբ տնեց 25 ամեայ գերասանական գործունէութեան Յօրենքներ:

Այնուհետեւ անողբերկ կոկորդային քաղցկեղ մը շարքաբց երկայն ատեն զոլբացեալն

† ՊԵՏՐՈՍ Հ. ԱՂԱՍՏԵՆ

թեան աղբիւրն ու քննդատութիւնները, երկասիրութիւնը կը վկայէ թէ Բնչպէս նուիրած էր ինք զինչ իւր տաղանդը զարգացնելու: Կիսաշուրթիւնն ալ իւր սիրական զբաղմունքն էր:

Պ. Հ. Ագամեան մեր գերասանութեան նոր պատմութեան առաջին կէս դարուն աննման ներկայացուցիչն է, եւ անմահ պիտի մնայ միշտ:

Ագամեան, եւ ի խորին ցաւ ամենեցուն՝ իղեց իւր համակրելի եւ թանկագին կեանքը անցեալ ամսոյ 3/15ին, 42 տարւան հասակին մէջ:

Իւր գերասանական գործունէութեան հետ մեծ ճաշակով կապած էր Պ. Հ. Ագամեան՝ գերասանական գրագիտութիւնը: Ռուսիոյ եւ Տաճկաստանի գրիթեան հայ թերթներու մէջ կարելի է գտնել իւր բանաստեղծութիւնները, որոնք գեղարուեստական ճաշակ եւ զգացում կը ցուցնեն: Եւսթան 1887 ի Տիգրիս հրատարակած «Շէքսպիր եւ իւր Համլէթ ողբերգութեան